

Civiele Procespraktijk

Nr. 27 – maart 2014

De volgende onderwerpen worden behandeld:

- [Herstel van een onjuiste partijaanduiding](#)
- [Vermoeden pauliana geldt niet bij zekerheid voor nieuw krediet](#)
- [In appel *ex nunc* onderzoek naar faillissementstoestand](#)
- [Uitleg contractuele klachttermijn](#)
- [Proceskostenveroordeling tevens executoriale titel nakosten](#)

Herstel van een onjuiste partijaanduiding **(HR 13 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:1881)**

- Montis Design B.V. voert een bodemprocedure over een inbreuk op haar auteursrecht op de stoelen 'charly' en 'chaplin'. Montis Design B.V. heeft op 27 maart 2012 cassatieberoep ingesteld. Bij brief van 25 oktober 2012 heeft de advocaat van Montis aan de Hoge Raad bericht dat Montis Design B.V. per 16 december 2011 door een fusie is opgegaan in Montis Holding B.V. Hij heeft de Hoge Raad verzocht de partijaanduiding te wijzigen in Montis Holding B.V. De wederpartij betreft het standpunt dat Montis Design heeft opgehouden te bestaan en daarom niet-ontvankelijk moet worden verklaard.
 - Op grond van een eerder arrest van de Hoge Raad zou Montis Design niet-ontvankelijk moeten worden verklaard (HR 9 januari 2004, *NJ* 2005/222). De Hoge Raad ziet in de tendens tot deformalisering echter aanleiding om terug te komen van dit arrest. Voor de (aanduiding van de) procespartij in appel of cassatie gelden de volgende regels:
 - (i) In beginsel dient een procedure in een volgende instantie plaats te vinden tussen de partijen uit de vorige instantie;
 - (ii) Een partij kan wijziging verzoeken van haar aanduiding in de procedure, als een *vergissing* is gemaakt of er een *partijwisseling* heeft plaatsgevonden;
 - (iii) Het verzoek is toewijsbaar, tenzij de wederpartij stelt en bij betwisting aannemelijk maakt dat zij daardoor onredelijk in haar belangen wordt geschaad.
 - (iv) Indien de wederpartij niet is verschenen, beveelt de rechter dat zij wordt opgeroepen teneinde zich over het verzoek tot wijziging uit te laten.
- Een onjuiste partij-aanduiding kan de tenuitvoerlegging van de uitspraak bemoeilijken. Het verdient daarom ook aanbeveling vergissingen in de partijnaam te laten herstellen.

Vermoeden pauliana geldt niet bij zekerheid voor nieuw krediet **(HR 29 november 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA3762)**

- Jaya heeft bij overeenkomst van geldlening van 4 augustus 2008 een bedrag van €525.000,- uitgeleend aan een schuldenaar. Jaya heeft hiervoor een hypotheekrecht op een onroerende zaak van de schuldenaar bedongen. Op 10 maart 2009 is de schuldenaar in staat van faillissement verklaard. De curator heeft de overeenkomst vervolgens op grond van de faillissementspauliana buitengerechtelijk vernietigd

(art. 42 Fw). Jaya vordert een verklaring voor recht dat de overeenkomst rechtsgeldig is.

- Het hof heeft geoordeeld als volgt. De overeenkomst moet worden aangemerkt als een onverplichte rechtshandeling. Op grond van art. 43 lid 1 aanhef en onder 2 Fw wordt vermoed dat beide contractspartijen wetenschap van benadeling hebben als binnen een jaar voor faillissement onverplicht zekerheid is gesteld voor een niet-opeisbare schuld. In dit geval is strikt genomen (naar de letter van de wet) aan die vereisten voldaan. Het gaat hier echter om een nieuw krediet zonder dat eerdere kredietverstrekking tussen dezelfde partijen heeft plaatsgevonden. Bij het verstrekken van een zekerheidsrecht voor een nieuwe kredietrelatie is er naar het oordeel van het hof onvoldoende rechtvaardiging voor het aannemen van het wettelijke vermoeden van benadeling.
 - De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep. Het bewijsvermoeden van art. 43 Fw is een uitzondering op de regel dat stelplicht en bewijslast van wetenschap van benadeling op de curator rusten. Het vermoeden vindt rechtvaardiging in het verdachte karakter van de rechtshandeling. Dit karakter kan niet worden toegeschreven aan de rechtshandeling waarin bij het aangaan van een *nieuwe kredietrelatie* zekerheid wordt bedongen.
- Het hof achtte niet toereikend voor het bewijs van wetenschap van benadeling de omstandigheden dat sprake was van een lening (1) met een zeer korte looptijd, (2) met een korte aflossingstermijn, (3) die betaald moest worden op een buitenlandse rekening. De curator doet er verstandig aan (voor zover mogelijk) feiten te stellen waaruit blijkt dat de geldverstrekker kennis had van de slechte financiële positie van zijn contractspartij.

In appel ex nunc onderzoek naar faillissementstoestand **(HR 17 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:98)**

- Unitco heeft het faillissement aangevraagd van haar schuldenaar. De rechtbank wijst het verzoek toe. Volgens de rechtbank was de vordering van Unitco aannemelijk, waren er steunvorderingen en verkeerde de schuldenaar in de toestand dat hij heeft opgehouden te betalen. De schuldenaar gaat in hoger beroep tegen de faillietverklaring.
 - De schuldenaar voert in hoger beroep aan dat alle steunvorderingen inmiddels zijn voldaan respectievelijk zijn kwijtgescholden. Volgens de schuldenaar bestaat alleen nog de schuld aan Unitco. Het hof laat de faillietverklaring echter in stand. Naar het oordeel van het hof moet in een eenmaal uitgesproken faillissement worden uitgegaan van het bestaan van (nog onbekende) steunvorderingen, *tenzij* het tegendeel aannemelijk is gemaakt. Volgens het hof is selectieve betaling van steunvorderingen daarvoor niet voldoende. Dit vormt een ontoelaatbare doorbreking van de *paritas creditorum*.
 - De Hoge Raad vernietigt. Indien de stellingen van partijen daartoe aanleiding geven, moet het hof opnieuw onderzoeken of nog aan de vereisten voor faillietverklaring wordt voldaan. Het hof dient dan ook te beoordelen of ten tijde van de uitspraak in appel is voldaan aan het vereiste van pluraliteit van schuldeisers. In het algemeen is het niet ontoelaatbaar om tijdens het hoger beroep steunvorderingen te laten voldoen. Dit levert geen doorbreking van de *paritas creditorum* op. De *paritas creditorum* geeft schuldeisers namelijk slechts recht op gelijke behandeling bij de voldoening van hun vorderingen uit (de opbrengst van) de goederen van de schuldenaar (art. 3:277 BW).
- Selectieve betaling kan onder omstandigheden wel onrechtmatig zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval als de schulden aan gelieerde vennootschappen bij voorrang worden voldaan.

Uitleg contractuele klachttermijn **(HR 7 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:260)**

- Bij de uitleg van een contractuele klachttermijn zijn in beginsel dezelfde gezichtspunten van belang als bij de invulling van de wettelijke klachttermijn (art. 6:89 en 7:23 BW). Er dient acht te worden geslagen op enerzijds het ingrijpende rechtsgevolg van een te late melding en anderzijds de concrete belangen waarin de schuldenaar is geschaad.

Proceskostenveroordeling tevens executoriale titel nakosten **(HR 14 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:335)**

→ De Hoge Raad oordeelt dat een proceskostenveroordeling tevens een executoriale titel oplevert voor de nakosten. Het is dus niet (langer) nodig de nakosten apart te vorderen. Overigens bedragen de nakosten € 131,-- in conventie of reconventie apart en € 205,-- voor conventie en reconventie samen. Bij betekening worden zij verhoogd met € 68,--.

De nieuwsbrief Civiele Procespraktijk is bestemd voor correspondenten van de Sectie Cassatie van Ekelmans & Meijer Advocaten en voor andere geïnteresseerden, en verschijnt vier keer per jaar. Een ieder die zich wil abonneren op deze – gratis – nieuwsbrief, kan zich aanmelden op het adres cassatie@ekelmansenmeijer.nl. Ook afmeldingen kunnen aan dit adres worden gericht.

Vindplaatsen

- (1) [HR 13 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:1881](#), RvdW 2014/34.
- (2) [HR 29 november 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA3762](#), NJ 2014/9.
- (3) [HR 17 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:98](#), NJ 2014/61.
- (4) [HR 7 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:260](#), RvdW 2014/278.
- (5) [HR 14 februari 2014, ECLI:NL:HR:2014:335](#), RvdW 2014/351.